

نگاهی بر پایگاه اجتماعی معلمان

رستم اکبری زاده

مسئول واحد اجتماعی سازمان معلمان فارس

یکی از شاخص‌های معتبر جهت ارزیابی سودمند بودن یک شغل و گروهی که آن شغل را در جامعه برعهده دارند، بررسی پایگاه اجتماعی آن گروه شغلی در جامعه می‌مد نظر می‌باشد.

برای پایگاه اجتماعی تعاریف متعددی از طرف صاحب نظران ذکر شده است که همه تعاریف تا حدود زیادی مفهوم و معنی مشترکی دارند و در جزئیات تفاوت‌های اندکی بین تعاریف وجود دارد.

جامعه‌شناسانی مانند ماکس وبر جایگاه اشخاص در سلسله مراتب منزلت اجتماعی را پایگاه اجتماعی می‌دانند که بروجوهی از زندگی شامل: میزان مصارف مختلف، شیوه و محل سکونت، شیوه لباس پوشیدن، ازدواج و... اشاره می‌کند.

در تعاریف دیگری موقعیت فرد یا گروه خاصی در جامعه در مقایسه با سایر گروه‌های آن جامعه گفته می‌شود و تعاریف مشابه دیگری..

صاحب نظران به مولفه‌هایی که پایگاه اجتماعی را در مشاغل مختلف می‌سازند اشاره کرده اند که

عبارتندار: عوامل مادی مانند: نوع مسکن فرد، میزان درآمد، نوع وسیله نقلیه، محل زندگی، نوع ورزش لباس، میزان استفاده از امکانات مختلف رفاهی، بهداشتی، تفریحی، سرگرمی و همچنین عوامل غیرمادی مانند:

احترام و منزلت در بین مردم جامعه، مرجع فکری و الگوی رفتاری بودن در بین افراد جامعه، اعتماد عمومی مردم به افراد آن گروه و... می‌باشد.

البته با توجه به فرهنگ و ایدئولوژی حاکم بر جامعه نسبت عوامل ذکر شده متغیر می‌باشد.

تقریباً همین عوامل در حال حاضر شاخص‌های تعیین پایگاه اجتماعی آنان می‌باشند.

عواملی نیز از طرف معلمان به عوامل مذکور اضافه شده است که عبارتند از: سیاست‌های کلان و جایگاه تعلیم و تربیت، شیوه‌های تامین

و تربیت نیروی انسانی (معلم) در آموزش و پرورش ایران، کارآیی نظام آموزش و پرورش ایران در مدیریت نیروی انسانی، بکارگیری نیرو با تخصص کم یا متوسط در سطوح بالای مدیریتی آموزش و پرورش اما واقعیت این است که شغل معلمی، یک شغل بسیار حساس و ویژه است که تربیت نیروی انسانی جامعه را برای تمام مشاغل مورد نیاز جامعه ابتدائاً برعهده دارد و بطور کلی وظیفه انتقال باورها، اندیشه ها، هنجارها و رفتارهای جامعه برعهده اوست.

معلم گاهی باید بزرگسال کوچک و گاهی باید خردسال بزرگسال باشد و این کار راحتی نیست به دلایل ذکر شده و دلایل مشابه، شغل معلمی در کشورهای توسعه یافته یک شغل ویژه محسوب می شود و برای تامین، تربیت و نگهداشت این نیرو هزینه زیادی مصرف می کنند.

معلمین از نظر مادی در کشورهای توسعه یافته شرایط بسیار خوبی در جامعه دارند بعنوان مثال از نظر درآمد در کشورهای هلند، کانادا و ژاپن در مقایسه با یک فعال صنعتی به ترتیب ۱۷۷ - ۱۶۳ و ۱۸۵ درصد درآمد بیشتری دارند.

و در کشورهایمانند سوئیس، آلمان و کره جنوبی بیشترین حقوق به معلمان پرداخت میشود.

با توجه به مطالب ذکر شده مشخص می شود که معلمی برای آنها فراتر از یک شغل محسوب میشود.

در کشور ما نیز سخن های بسیار پر محتوایی در ستایش معلمان بیان شده و می شود ولی حداقل در بخش توجه به معیشت معلمان به هر دلیل تاکنون توجه خاصی نشده است. گرچه از نظر اعتبار شخصیتی در بین مردم، معلمان وضعیت بسیار مناسبی دارند.

در گذشته نه چندان دور معلمان در روستاها و عشایر علاوه بر معلمی نقش هایی مانند قاضی، مشاور خانواده، طبیب، رابط مردم با مسولان حکومتی و... را برعهده داشتند و هنوز هم در بین بسیاری از خانواده ها معلمان نقش مشاور خانواده را همچنان حفظ کرده اند.

در عصر حاضر آموزش و پرورش مهمترین اصل و شاخص توسعه هر کشوری بشمار می رود و پیشرفت و تحول اساسی کشور در گرو تحول و پیشرفت آموزش و پرورش و عوامل مرتبط با آموزش و پرورش می باشد و در بین مجموعه عوامل دخیل در آموزش و پرورش معلم مهمترین عامل بشمار می رود که در ایفای این نقش انگیزه عامل مهمی بشمار می رود و از طرفی برانگیخته شدن انگیزه معلم وابستگی بسیاری به پایگاه اجتماعی معلم دارد

بنابراین مشخص می شود وظیفه حکومت ها و مردم هر کشور در حفظ و ارتقای

پایگاه اجتماعی معلمان کشور تا چه اندازه مهم و اساسی است. با کمال خشنودی باید عرض شود که علی رغم تمام مشکلات و نامهربانی هایی که با معلمان شده است پژوهش هایی که در سال های اخیر توسط مراجع معتبر انجام شده نشان داده است که در مقایسه با سایر گروه های اجتماعی که بنوعی مرجعیت و نقش الگوبرای مردم دارند، معلمان با فاصله همچنان در راس و بالاترین سطح اعتماد عمومی مردم قرار دارند این اعتماد سرمایه ای بس عظیم و بسیار بارز برای ما معلمان بشمار می رود که مایه بسی خوشحالی است و همین اعتماد است که همچنان به معلمان انگیزه داده است تا در رسالت خطیر خویش ثابت قدم باشیم. گرچه اظهارات گاه و بی گاه بعضی مسولان مانند بعضی نمایندگان یا مسولین اجرایی و اظهارات نامهربانانه در خصوص نقش و فعالیت معلمان باعث آزرده خردگی خاطرمان می شود ولی عشق و علاقه به سرنوشت مردم و کشورمان همچنان در دل های مادرشان است و ما را بسوی انجام بهتر رسالت مان سوق می دهد.

در هر صورت انتظار بجا از مسولان بالادستی این است که برای رفع مشکلات معلمان کمر همت ببندند و بدانند این تلاش آنها در آینده ثمربخش خواهد بود.

با آرزوی توفیق برای تمام کسانی که دغدغه تعلیم و تربیت این کشور را دارند.

#معلمین عزیز ایران